

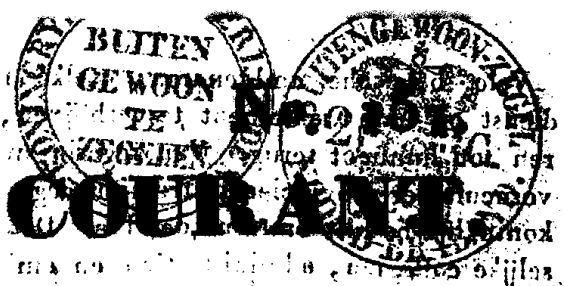
A. 1830.

BREDASCHE

Staats-, Letterkundig-

Nieuws

Woensdag

COURANT

en Wetenschappelijk

Blad.

den 24 November.

De Gouverneur van Holland Noord-Brabant brengt bij deze ter kennis van de Staten-Generaal, dat, bij besluit van heden G. No. 1371, van den 19 October en 4 November, besprekende, G. No. 1371, en 1372, de deszelve bedoelde provincie, alsnog provisioneel is aangewezen als een Kantoor van betaling, alwaar de regten kunnen worden voldaan van goederen, in- of uitgevoerd wordende, zoo te water als te lande, langs alle de in deze provincie, bij de zoo even genoemde besluiten aangewezen Kantoren van expeditie.

En ald, deze, door middel van het *Provinciaal Blad*, worden ter kennis gebracht van Burgemeesters en Wethouders der Steden en Burgemeesters ten platten lande, met invitatie, om op ontvangst, door publicatie en affiches, aan deze kennisgeving de noodige publiciteit te geven, ten einde de belanghebbenden daarvan niet onkundig blijven; zullende voorts deze in het *Provinciaal Dagblad* en in de *Bredasche Courant* worden geplaatst.

Hertogenbosch, den 18den November, 1830.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DER BEEKER, D.E.

N E D E R L A N D E N

Breda, den 23sten November.

1. Het antwoord van het voorloopig bestuur te Brussel op het protocol van de ministers der mogendheden is gedagteekend van den 10den deser en komt hoofdzakelijk daarop neer, dat gezegd bestuur zich verbindt, om de noodige maatregelen te nemen, om alle vijandelijkheden van den kant der Belgen tegen Holland te doen ophouden;

2. De Belgische krijgsvanden te doen terugtrekken achter de lijn, welke volgens het Verdrag van den 20sten Mei 1814, de provincien van den Souverein Vorst der Vereenigde Nederlanden afscheidende van die, welke, bij gezegd verdrag van Parijs en bij die van Parijs en Weenen van het jaar 1815, aan deszelfs grondgebied toegevoegd zijn, om het Koninkrijk der Nederlanden uit te maken.

Bij deze gelegenheid acht het voorloopig bestuur van Belgie zich door de goede trouw verplicht aan te merken, dat hetzelfde onder de bedoelde lijn verstaat de grenzen, welke, overeenkomstig art. 2 der grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden, de Noordelijke gewesten van de Zuidelijke afscheidden, daaronder begrepen de geheele linker-bever der Schelde.

3. De Belgische krijgsvanden de plaatsen en het gebied, hetwelk zij aan gene zijde van de boven omschrevene lijn bezetten, binnen den tijd van tien dagen te doen ontruimen.

Alles onder voorbehoud, dat hetzelfde van den kant van Holland, binnen hetzelfde tijdsverloop, geschiedde, zoo wel te land als ter zee.

Dit antwoord was echter aan het gewonen engelsche ministerie niet voldoende geschonden en derhalve waren, volgens berichten uit Engeland, de heeren *Cartwright* en *Bresson*, als commissarissen, van nieuwe instructien voorzien; weder derwaarts vertrokken.

— De ambassadeur van nieuw maaksel van de *Weijer* heeft onlangs, in het nationaal congres, verslag van zijne ambassade gegeven. De belofte, door den hertog van *Wellington* aan hem gedaan, dat er volstrekt geene gewapende tussenkomst in de hollandsche en belgische zaken zou plaats hebben, is bekend. Minister *Bresson* is het, dat de heer van de *Weijer* het engelsch ministerie bedreigd had, dat Belgie zich, indien niet alles naar den zin der Belgen schikte, in de armen van Frankrijk werpen, en den hertog de *Nemours* tot koning kiezen zou; zoo ook, dat de heer van de *Weijer* een laag mondgesprek met den Prins van Oranje gehouden en Z. K. H. gezegd had, wat er over zijn gedrag te Antwerpen, zijne reis naar 's Hage en zijne aankomst in Engeland gedacht en gesproken was, voorts, dat er voor Z. K. H. geen kans hoegenaamd op de kroon van Belgie was, en dat het

meer dan onvoorzigtig van hem zijn zou, indien hij in het congres stemmen ten zijnen voordeele zou trachten te krijgen. De heer van de *Weijer* had, om door hem opgegeven redenen, de hertog van de *Wellington* als ambassadeur over de Nederlandse gelegenheden niet wazer bijwonen.

Overigens hebben de zitting van het congres, waarin dit verslag is uitgebragt en de beide volgende zittingen, gelijk wij in een onzer vorige notitiere voorspeld hebben, veel gehad van eenen Poolseken landdag. Over alles door elkander is gedelibereerd, dan over de vervallen verklaring van het Huis van Oranje, dan weder over het al of niet belgisch zijn van het Groothertogdom Luxemburg. Niets is intusschen beslist dan dat de leden van het congres onthoudbaar zijn. De debatten zijn zoo hoog gelopen, dat de president het voorzigtig geoordeeld heeft, de laatste zitting voor den gewonen tijd te sluiten en tot den volgenden dag te adjourneren, ten einde de gemoederen tijd tot bedaren te geven.

Volgens een Brusselsch blad zou de Koning van Pruisen, in zijn verwondering over het in bezit nemen van het Groothertogdom Luxemburg door het provisioneel bestuur te kennen gegeven en bewegens voldoende ophelderingen gevraagd hebben.

— De *Gazette de France* verhaalt, dat Venlo, na een uiterst bloedige door de Belgen genomen is; van inwendig verstand en inwendigen opstand spreekt zij, volgens gewoonte, niet.

Nog meldt dat blad, dat de bisschop van Namen, bij circulaire aan alle pastoors en kapellanen van zijn bisdom heeft doen weten, dewijl het provisioneel gouvernement, bij een besluit, de weg waken afgehaaft heeft, zij voortaan, zonder akte van den civielen staat de huzelijken korten inzegenen.

— De colonnes van het mobiele leger hebben heden togt, onder de bevelen van den Prins van *Saxen Weimar* van hier over Tilburg naar het Limburgsche met alle mogelijke beleid uitgevoerd, en zijn, zonder eenigen wederstand hoegenaamd ontmoet te hebben, reeds voor Maastricht gearriveerd.

Deze geheime expeditie zal zoo men vertrouwen mag den gewenschten uitslag in het belang van het Leger en in dat der vaderlands opleveren.

— Te Leuven hebben de roofzuchtige vijanden van vrijheid en orde drie kisten met wapenen van den opperbevelhebber, den generaal van *Geen* in beslag genomen.

Wij durven verwachten dat, na de belangrijke gesloten capitulatie van den generaal te Namen, deze eerloozen tot kunnen pligt zullen kunnen gebragt worden. De graaf de *Mercat* en anderen houden in het oog dat hier des noods ook beattingen van waarde voorhanden zijn.

Gravenhage, den 22sten November.

Z. M. heeft, bij besluit van den 11 november bepaald, dat de vrijwillige jagers, welke door de zorg van het departement der opper-hoofvesterij worden opgericht, onder den naam van *Koninklijke Jagers*, te Utrecht zullen worden georganiseerd, waerwaerts zich zullen moeten verveegen; de zoodanigen, welke in het koninklijk dienst willen nemen.

— Eergisteren en heden is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest. In hare zitting van heden heeft zij het ontwerp van wet aangenomen, de wet van den 20sten Mei 1831 tot aankoop en aflossing van schulden ab te worden bevestigd, en dat betreffende eene gewone leening over alle ingetomen, welke ontwerpen alzoo als wetten zullen uitgevaardigd worden.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal waarschijnlijk waarschijnlijk waarschijnlijk dag eene opebare zitting houden. Het ontwerp van wet omtrent de ligting van de Nationale Militie voor het volgende jaar zal het eerste onderwerp hater beradslagingen uitmaken.

Vele belgische ambtenaren, welke niet verkiezen hier te blijven, verlaten deze stad en reizen tot hinnen terug. Van regeringswege zijn aan de heeren gouverneurs der provincien instructies gegeven tot uitvoering van het koninklijk besluit omtrent deszelfs. Dit besluit is ook op alle plaatselijke collegien, administratiën en ambtenaren van toepassing.

— Vandaag morgen is van hier vertrokken een derde gedeelte schutterij uit deze stad, sterk bijna 400 man, benevens een compagnie vrijwillige jagers en vrenadiers, zich begevende naar Rotterdam, van waar zij met de bombooten zullen verward worden naar den Moerdijk, om zich, te Breda, met de aldaar liggende schutterij te vereenigen of bij het mobiele leger te worden ingelijfd. Hunne algemeene geestdrift voor de goede zaak behoeft geen betoog. Zij zijn door een detachement schutters te paard vergezeld geworden.

— Het getal achterblijvende schutters dezer residentie, om in de provincie of in de stad dienst te verrichten, en welke des nachts gedeeltelijk in de wapenen zijn, zal, wanneer allen gewapend zullen worden, wel omstreeks een getal van 1000 man beloopt.

Brussel, den 17den November.

De heer Rogier heeft den hem opgedragen post van Inspecteur voor het onderwijs niet aangenomen.

Het voorloopig bestuur heeft een besluit uitgevaardigd, volgens hetwelk België (met perfecte naaming van Frankrijk) van de nader gelatenen van de, voor de zaak der Belgische vrijheid gevallen, een jaarwede bepaalt, de weezen adopteert en de wetmatigen zich aantrekt. Frederik de Mérode echter, hebben wij vernomen, heeft eene andere eer bekomen, en staat nog groter te wachten. Op den dag, dat aan dezen voor de zaak des Vaderlands gevoelden mitseling de laatste het bewezen werd, weergalnde de mede van het geschiedw der Belgen; *De Mérode de Marly* de oudste draker *W. Maier* te Brussel heeft, zegt men, dit niet afzeggende maar gevonden, en besloten de gedachtenis van den martelaar het best te kunnen vereeuwigen, door eene prachtigave te doen van een *Nieuw Groot boek der Martelaren*, waarin *Fr. de Mérode de Marly* de eerste plaats bekijmt, altijd in afwachting van de cononatie welke hem niet ontgaan kan. De volgende plaatsen zullen ingenomen worden door al de overige martelaren, die in het heilige proef gevallen zijn; ook zij, die als sprekers en tot dergelijke nuttige einden voor de zaak des Vaderlands hun leven hebben gegeven. De kosten hierop denkt de uitgever *Maier* te zullen kunnen vinden in de 120.000 guldens, welke *Z. M.* de Koning der Nederlanden hem tot zijne groote ondernemingen te verlenen heeft verstrekt, en waarvan *W.* geen vaderlandslievender gebruik weet te maken, gelijk ook deze voor weldaden zoo gevoelige en dankbare man geen grooter blijk van zijne vaderlandshede in der tijd meende te kunnen geven dan zijne woning tot een blokhus aan zijne muitende en oproerige landgenooten af te staan.

— Na eene voorloopige werkzaamheden, zette de vergadering de discussien van den vorigen dag over de overige artikelen van het reglement voort, waarna men twee voorstellen las omtrent den aan te nemen vorm van regering.

Verbraek Peters deed vervolgens het voorstel, dat de vergadering verklaren zoude: 1°. dat de leden van het congres onschandbaar zijn, dat zij niet mogen vervolgd of veroordeeld worden wegens de misdaden, door hen in de vergadering uitgebragt (zie hier boven). Hij verzoekt deze beide maatregelen aller noodzakelijkst voor de leden van het congres, daar zij alsdan de schandelijkste daden en praktijken kunnen verrichten en de slechste gevoelens zonder schaamte kunnen uitbrengen. *Verbraek Peters* schijnt er zoo wat een voorvoel (*presentiment*) van te hebben, of liever het begonnen werk heeft er hem toe uitgelokt, want het voorloopig bestuur heeft het reeds voor *pligt-eene ernstigheid* gehouden, onder de lijn van grenzen, welke voor het traktaat van 30 Mei 1814 bestond, eene andere, die het recht te verstaan. Zij, die zulk eene ernstigheid bezitten, hebben tuch wel noodig, om hunne onschandbaarheid, alsmede, wistende van vervalsing te proclameren, en alsoo te voorkomen, dat er tegen hen eene beschuldiging van schandelijke en een zich vestigend gouvernement slecht passende onoprechtheid soude kunnen ingebragt worden. Trouwens van den aanvang af kenmerken zich de slechte grondbeginselen hunner politiek, die det slechte advokaten (gelijk wij vernemen dat er velen zijn onder de belgische regeringspersonen bevindende), welke juist anderen van de slechte streken beschuldigen die zij zelve in praktijk brengen, want als *de Bosch*, welke den kolonel *Ledel* beschuldigt van aanvalsterij bij zelfde de aanvaller geweest is enz.; of

geen *Verbroeck Pieters*, die in de zitting van het congres van 13 Nov. vraagt, welke maatregelen er genomen zijn om represailles tegen een land in het werk te stellen, hetwelk *zonder oorlogverklaring* de *W. Maier* op de Schelde belet. Men zoude waarlijk geneigd zijn te vragen, of het niet men in den kol schied, vanwaar wij niet wisten, dat hij de voorstander en voorsteller was van onschandbaarheid der personen en de vrijheid van zulke gevoelens. Die in elke andere vergadering *Verbraek Peters* in het Belgisch congres, voordem en belangchelijk zouden doorgaan.

F R A N K R I J K

Paris, den 16den November.

De staatsbalk *Gerard*, minister van oorlog, heeft uitsloofde van zware ongesteldheid zijn ontslag genomen. Ons dagblad *le Temps* zegt, dat het beslist schijnt, dat de generaal *Sebastiani* aan het hoofd van het departement van oorlog zal geplaatst worden. Deze ministeriele beweging en het vertrek van den markies *Maison*, als ambassadeur naar Weenen, vervolgt gezegd blad, zou ten gevolge hebben hebben van de *pligt-eene ernstigheid* in het ministerie meer kracht bij te zetten. De zaken zijn nog niet vastgezet gevorderd, dan dat wij het wagen zouden, om hinnen te nemen; maar wij hopen, dat de heer *Lafitte* thans genoegzaam zal weten, hoe de zaken staan en hoerere wij in verlichting en in de kennis ozer belangen gewaarderd zijn, dat hij ten minsten *de meerde* in den raad van ministers tot het behartigen van de zelve zal kunnen overhalen, *zoo niet in de onwetendheid, welke echter steeds het wenschelijk dan mogelijk is.*

O O S T E R R I J K

Wenen, den 16den November.

Een der laatste nummers van het in Munchen uitkomende blad *Austria* (van den 3den Nov.) verhaalt, volgens hetgeen hij de plegtigheid van de krooning des konings van Hongarije op de straten zou plaats gehad hebben, de schriklijkste dingen en veel groot ongemak, dat men zweren soude, dat de verhaler getuigen er van geweest was. Dewijl de wel onderzochte correspondent van genoemd dagblad het tooneel dezer verlichtelen, waan ook de *pligt-eene ernstigheid* de regering van het recht van monopolie op de tabak afhandelen had mede ingevlochten, naar *Oedenburg* verplaatst, geeft hij daardoor de beste getuigenis van de onaanwkeurigheid zijner opgaven, en levens een nieuw bewijs (uit de onbevooroordeelde lezer dit nog behoefde) niet welke onbeschaamdheid aan de domste onwetendheid gepaard, de *pligt-eene ernstigheid* in onze dagen zich verstoort; het publiek voor te liegen. *(Quaest. Beobachter)*

Londen, den 21sten November.

Het nieuwe ministerie is zamengesteld als volgt: Graaf *Grey*, eerste lord der thesaurie; de heer *Brougham*, kanselier van den exchequer; lord *Palmerton*, voor de buitenlandsche zaken; burggraaf *Melbourne* voor de binnenlandsche zaken; burggraaf *Godrich* voor de kolonien; *C. Grant*, voor het bureau van koophandel; de heer *C. Wynne*, voor het bureau der indische zaken; sir *J. Graham*, eerste lord der admiraliteit; markies van *Lansdowne*, president van den raad; lord *Durham*, lord van het geheim zegel; lord *Stowell*, kanselier van het hertogdom *Lancaster*; sir *H. Brougham*, meester van de munt; de markies van *Anglosea*, onderkoning van Ierland; lord *Stanley*, eerste secretaris voor Ierland; lord *Plunkett*, lord kanselier van Ierland; de heer *Dennis*, procureur-generaal; de heer *R. Grant*, rector-advokaat; de hertog van *Devonshire*, lord-kamerheer; de heer *Bickersteth*, de heer *Harne* of de heer *Pepys*, procureur-generaal voor Ierland.

Lord *Granville* zal lord *Stuart* als ambassadeur te Parijs vervangen en sir *E. Lamb* naar Madrid verplaatsen.

Men zegt, dat het nieuwe ministerie zeer liberaal en gezind is, om eene parlementaire hervorming te bevorderen.

In Verleden woensdag is er aan het bureau van buitenlandsche zaken weder eene conferentie, tusschen de ambassadeurs en ministers, voor de *pligt-eene ernstigheid* gehouden; de Franche, Oostenrijksche, Russische, Prussische en Nederlandsche Ambassadeurs metgezelschap de hertog van *Wallington* en de graaf van *Aberdeen* zijn bij dezelfde tegenwoordig geweest.

VERSLAG DER EKREDITIE NAAR ROZENDAAL, NISPEN EN ESSCHEN.

den 23sten November.

Alleen vervalg op het artikel dat wij op gisteren reeds de door een groot gedeelte der mobiele armee ondernemene voortvrande beweging medegedeeld hebben, kunnen wij op heden met meêrder zekerheid daarvan het volgende vermelden:

Op het watermen dat den 18 en 19 dezer enige tuitelingen zich te Rozendaal hadden vertoond en zelfs in de nabijheid van dat dorp van den heer Wolfringh eenige verborgene metalen kassettes ontveemd en dezelve paarden hadden medegevoerd, bevestigde Zijne Excellentie de heer Luitenant-Generaal van Geen het plan deze roverbende op te ligen en zooet zich in den omtrek aldor voogenaamde geregelde troepen der opstandelingen bevonden deze in huane posten te gaan attaqueren; tot dat einde werden gepassorde zaterdag middag de nodige bevelen aan eenige gedeelten der mobiele armee uitgevaardigd en in den avond verlieten ruim zes honderd man van de Haagse als Rotterdamse Schuttersij onze stad. De laatstgenoemde colonne was bestemd om met eenige kassettes van de Zilveren Ode Afdeeling te Rijsherga post te vaten te bewijzen de schakel mistoen op deze plaats gestationeerde troepen van de voortvrande rijkende kolonne behoorde; deze militairen ontfermden door Kavalierie en artillerie en aangevoerd door den heer generaal-majoor Post hadden onderaan in den vroege morgen op streeke op de schakel in de richting van de noordwestelijke zijde zonder de minste tegenspanning welke men te doorloopen had te ontkenen, gevoerd werd gegeven.

De tweede kolonne aangevoerd door den luitenant-generaal van Geen in persoon welke te Ethen bijeen was gekomen, begaf zich des morgens ten drie uren op marsch naar Rozendaal, bij dezelve bevond zich de Haagse schuttersij, aan wiens kommandant de luitenant-kolonel Boreel, de luitenant-generaal van Geen, een zijner adjudanten den luitenant Lijshout had toegevoegd, ten einde in de voorkomende te verrigten bewegingen deze brave schutters van dienst te zijn. Gemelde kolonne was mede uit infanterie, kavallerie en artillerie zamengesteld en niettegenstaande het ongunstige weder arriveerden de troepen met eene opheffende goede geestdrift beziel, al vroeg in den morgen de plaats van bestemming; doch daar het dorp Rozendaal en ommestreeken alvorens hetzelfde binnen te rukken onderzocht moest worden, of zich geen vijanden aldaar voordeden, was men verplicht op een kleine afstand van het dorp te blijven.

Tegen tien uren arriveerde de kolonne van Rozendaal in de nabijheid van het dorp Esschen alwaar de tuitelingen die achter niet in menigte waren, overvallen en twaalfst gedood en een gelijk gedeelte gevangen gebrakt werden terwijl de weinige overblijvende zich door struiken en heggen met de slugt reddden; de luitenant-kolonel Aers een onverwachten en een allezins goed officier, in hij deze gelegenheid ligtelijk aan den hals gekwakt, geene andere gevechten liepen zij bekomen, doch onder de schuttersparties te bekrachten van een zeer goed officier den bergmeester-majoor M. A. van de jagers welke door het vindsdijk loof getuigen op de plaats is gebleven, de kolonne onder de onmiddelijke aanvoering van den luitenant-generaal van Geen rukte na onderscheiding der detachementen infanterie om de Bosschen te doorzoeken en de kavallerie om de onstrekken te ontsingelen voorafgezonden te hebben, zoodaer tot in het dorp Esschen, alwaar men algemeen wit van verschuilen in tuiteling op genoemde generaal een schot loste hetwelk eene niet ver van Zijne Excellentie verwijderde richting nam. De oproerlyke rijkende paarden van den kommandant dezer waagant en eenige wapenen saarender pogal goede jaht geweren waren, zijn door onze troepen buit gemaakt; zijnde overrijgs het dorp Esschen picaatief best gevoerd van een zes duizent man, zijnde de sterke onzer voortvrande geruite troepen vordende te verschaffen; hetwelk evenwel door het leveren van een zoodaer getal rations vleesch welke ter beschikking van de berpen zijn gesteld te verschaffen, waarna de troepen, die onder bevelen van den opperbevelhebber naar Nispen, alwaaf de Haagse schuttersij zich bevond, en die onder bevel van den generaal Post naar Groot en Klein Zundert gemarcheerd waren, terug trokken.

Alleen is zijne Excellentie den Luitenant-Generaal van Geen dezelve staf en de troepen welke tot opgenoemd einde de vesting hadden verlaten alhier teruggekomen.

De Generaal van Geen is over den goeden geest der troepen bijzonder te vrede geweest, ook is de grootste order gehandhaafd.

De schutters hebben altyd gegeven dat zij zoo wel buiten als binnen de vesting hun leven voor het vaderland ver hebben, allen bradden van verlangen om met den vijand in aantaking te komen, en na een voor hun ongewoon grooten marsch gemaakt te hebben, zijne eene eubegrijpelijke vergenoegdheid en in de verwachting van weder weder tot eene of andere onderneming gebruikt te worden, in het midden hunner achter geblevene kamraden teruggekeerd.

Men heeft niet weinig belangstelling gezien, dat de waardige Generaal van Geen zich steeds aan de spits zijner kolonne bevond, en deze moedige krijgsheld, welke een reeks van een en veertig dienstjaren tellt en aan niet weinig vermoegenissen is blootgesteld geweest, in een zeer ongunstig weder zich steeds bij zijne troepen heeft opgehouden; ook hebben zijne ondergeschikten bijten van vertrouwen en achting aan Zijne Excellentie gegeven, terwijl onder anderen de Haagse schutters, bij gelegenheid dat Hoogtijdezelve op de terugreis de kolonne doortreed, het ufgalende van Leva onze dappere en brave generaal van Geen?

Merodes in België.

DE MERODES IN BELGIE. Het kan onzen lezers niet dan aangenaam zijn, de verheven en komst te weten van eenen vrijheids-zoon, zoodaer van een vooz de vrijheid gesneevden, van eenen medestander des Prinszen van van Oranje (zoo genaamd) naar den Belgischen troos. De eerste doorlauchtige invloed hebben op de koning het nationaal congres te Brussel, en is dus dubbeld merkwaardig.

De Merodes, markiezen van Westerloo, stammen af van Petrus BERENGAR, derde zoon van RAIMOND BERENGAR, Koning van Aragon, graaf van Barcelona, en de Koningin PATASILLA. Deze jonge prins begaf zich, na de afkruisgaling van Venetia, onder het vetal der kruisvaarders en was een der eerste onder de genen, die Lodewijk VII, Koning van Frankrijk, in de eerste reis naar Jerusalem vergezelden. Petrus BERENGAR, blootverdiend van Koningin ELONORA, gemalin van Lodewijk VII en dochter van Willem I, hertog van Guyenne en graaf van Aachen, was een veele bewijzen van dapperheid, dat de Koning, na zijn terugkomst, hem met de uitstekende posten in zijn leger bekrachtigde. De wijde Koningin ELONORA in het jaar 1190 is gebleven zoodaer verliet zij de Franche dienst, en begon zij een eigen land te bouwen, hetwelk zij AMALRIK van ROBBA, eenen van de erfgenamen van HOOB, hertog van Normandien, gaf. AMALRIK was een zoon, hertog van Normandien, en was een veele wapen van ANJOU, hetwelk zijde nakomelingen tot op den huid dagen dag behouden hebben. Door eene verbasterde naamsschrijving noemde men hem MAH DE ROBBA, waardoor de naam HANNO ontstond, welke thans dit geslacht draagt. WILHELM I, hertog van het jaar 1253 met GRACIOLA van ANJOU, en zijne dochter het jaar 1260 onder de beschermers van de Keusche republiek welke toen uit de graven van GORRA, GORR, hertog van Normandien bestonden. Enige ainstammelingen van Petrus BERENGAR, die MAXIMILIAN I en diens zoon, hertog van Bourgogne, naar de Nederlanden getrokken. De naam de van de Franse graven, bestaande er ook nog andere als D. v. die van den markies van DENAY die met ELONORA CHARLOTTE, dochter van den paalsgraaf de NIVELE, generaal bij de Hollandsche armee, na het huwelijk trad, en de tak van den markies van LAZONS, die eene prinses van ALEMARS huwde. De naam van de van de Franse graven, bestaande er ook nog andere als D. v. die van den markies van DENAY die met ELONORA CHARLOTTE, dochter van den paalsgraaf de NIVELE, generaal bij de Hollandsche armee, na het huwelijk trad, en de tak van den markies van LAZONS, die eene prinses van ALEMARS huwde.

JAKOB LAFITTE, MINISTER VAN FINANCIEN EN PRESIDENT VAN DEN RAAD VAN MINISTERS IN FRANKRIJK.

De heer Lafitte te Bayonne, in 1767 geboren, wijdde zich van zijn vroege jeugd af aan den Koophandel, en kwam in 1789 in dienst van het handelhuus des senateurs Perregaux. Zijn digheden en goed gedrag onderscheidden hem weldra zoodaer hij dat Perregaux hem een aandeel in zijne zaken gaf, hem in 1804 als compagnon aannam, en tot executeur van zijn testament benoemde. Onder de leiding van Lafitte nam dit handelhuus, aan welks hoofd hij zich nu alleen bevond, spoedig zulk eene vlugt, dat het, met betrekking tot rijkdom, grootheid en soliditeit der ondernemingen, maar bijzonder uit hoofde van regt en braafheid, reeds lang als een der eerste huizen van Europa geldt. In het jaar 1809 werd Lafitte, directeur der franche Bank, opge-

dig, daarop president van de kamer van kooplieden, en in 1816 gouverneur der bank, zonder de jaarwedde van 100,000 francs, welke aan dien post verbonden was, aan te nemen. Na de tweede kapitulatie van Parijs schoot hij der provisionele regering van Parijs twee millioen francs van zijn eigen vermogen voor. In October 1816, door het departement der Seine in de kamer verkozen, beklom hij voor de eerste maal de tribune, en zijne redevoering, waarin hij zich onder anderen ook tegen eene uitgaaf van vier millioen aan de geestelijkheid verklaarde, genoot veel goedkeuring. In het jaar 1817, door hetzelfde departement weder gekozen deed hij eene redevoering voor de vrijheid der drukpers en stemde tegen de wet, welke de ministers voorgedragen hadden. In de zitting van 1819 verklaarde hij zich hevig tegen de uitzonderingswetten, en eischte, dat de onlusten, welke in Juni 1819 te Parijs plaats hadden, onderzocht werden. Sedert dezen tijd nam hij deel aan alle gewichtige raadgevingen over de finantien en staatkundigen toestand van Frankrijk. In het jaar 1824 schreef hij *Reflexions sur la réduction de la rente et sur l'état du crédit*. Toen Lodewijk XVIII naar Gent vluchtte, vertrouwde hij Lafitte zijn gaasche vermogen; iets dergelijks deed Napoleon na den slag bij Waterloo en benoemde hem van St. Helena af tot uitvoerder van zijn uitersten wil. Welk aandeel Lafitte aan de dagen van 27, 28 en 29 Julij genomen heeft, is bekend. Een zijner zonen heeft in de dagen van denper mede gevochten. Lafitte zelf is kapitein van eene compagnie nationale gardes van Parijs. Hij is vader van 10 kinderen en behield de protestantsche godsdienst, waaraan hij in Frankrijk een der opzigtelijke minnaars maakte.

KORT LEVENSBERICHT VAN DEN GENERAAL CHASSE

Op den 18den Maart van het jaar 1765 zag de thans 65jarige heid David Hendrik baron van Chasse, het eerste levenslicht in de stad Thiel in Gelderland. Naauwelijks had hij zijn tiende jaar bereikt, of hij trad als kadet in Nederlandsche dienst; het jaar 1782 zag hem tot luitenant bevorderen. In 1787 ontweek hij als patriot het land en nam dienst in de Franse legere, waar zijne dapperheid hem weldra deed onderscheiden en in 1793 den rang van Luitenant-Kolonel verworven. De veldslagen van Mouton, St. Amand, en Hooghe, getuigen van zijnen moed. In 1801 beoefende hij met het leger van Pichegru in zijn vaderland terug en het volgende jaar maakte hij den Duitschen veldtocht onder de bergen van den general Bannels. Drie jaren later, bij den inval der Engelschen in Noord-Holland, yerstond hij aan het hoofd van een korps Jagers vercheidene uren lang eene veel sterkeren vijand. Na den aftog der Engelschen zag hij zich afdruipen tot het deelen van de Duitschen veldtocht gevoepen. In de veldslagen hielp hij Wurtzburg belegeren, heroverde eene batterij van de Oostenrijkers en maakte 400 gevangenen in een der gevechten. In 1805 en 1806 verzelde hij den Hollandschen general Dumouriez in den oorlog tegen Pruisen. Maar vooral in den Spaanschen krig, deed hij zich gedung onderscheiden; de onverschrokken moed, waarmede hij steeds met de punt der bajonet op den vijand indrong, verwerf hem van den soldaat den eere naam van *generaal-bajonnette*. Zijne uitstekende diensten in dezen zesjarige oorlog, in welken hij de meeste veldslagen hiwoonde en onder anderen de roemrijke zege van Gona, welke de Hollandsche troepen met roem overdekte, hielp bevochten, deden hem door Koning Lodewijk Napoleon tot de waardigheid van baron verheffen, met eene dotatie van 5000 op de domeinen van het rijk; gaande deze Koninklijke gunst nog verzeld van zijne henoeming tot commandeur bij de orde van de Unie. In de bergpassen van de Pireneën gelukte het hem, door buitengewone onverschrokkenheid, het legerkorps van den graaf Erlon te redden. Voor dit luisterrijk wapenfeit ontving hij de degen van officier bij het legioen van eer, en vroeg de hertog van Palmiera (naarechale Soul) zijne bevordering tot luitenant-generaal, een rang welken hij echter eerst, bij het verlaten der dienst van Frankrijk bekomen heeft. Ook Napoleon stelde zijne dapperheid en kunde op hoogen prijs, en benoemde hem, bij besluit van den 30sten Juni 1811, tot baron van het Rijk. In de maand Januarij 1814 ontving hij bevel, om zich bij het groote leger in de omstreken van Parijs te voegen; ook daar deed hij wonderen van dapperheid, en werd in een gevecht tegen de Pruisen gewond. In de beide veldtogten van 1813 en 1814, werden drie paarden onder hem doodgeschoten en twee onder hem gewond.

Na de eerste kapitulatie van Parijs keerde hij in zijn vaderland terug en werd door Z. M., destijds Souvereine Vorst van Holland, als luitenant-generaal bij het leger geplaatst. Bij den veldslag van Waterloo handhaafde hij zijnen onden roem van onverschrokken soldaat en van kundig opperhoofd. De oude Koninklijke garde eene beweging ziende maken op eene Engelsche batterij, welke uit gebrek aan krijgsbehoeften haar vuur had moeten staken, w al het gewigt van het behouden van dezen post gevoelende, deed hij den majoor van der Sweesen, thans, helaas! de medestander van het oproer, in volen zwa met zijne rijdende artillerie dert waarts toespellen, waardoor de poging des vijands niet slechts verijdeld werd, maar deze zich genoodzaakt zag, met achterlating van een aantal dooden, in wanorde te wijken. Ook in dezen gedentwaardigen slag bragten zijne verstuigingen met de bajonet niet weinig bij tot het behalen der overwinning. De hertog van Wellington zelf deed zijne verdiensten in dit gevecht, bij eenen later openbaar gemaakten brief, regtmatig behde gewaarden.

A U V E R T E N T I E N

* * LEEERREDE over 's KONINGS VOORBEELDIGE BEWUSTING IN GODS BESTUUR, bij het Oproer van een Gedeelte zijner Onderdanen, door M. A. JENTINK, Predikant te Oudewaters; wordt uitgegeven bij A. F. H. SMIT, te Rotterdam, a 20 cents, en is te bekomen te Amsterdam bij Broese & Comp. en Waterman; te Arnhem bij Nijhoff; te Delft bij de Groot, Byns en de Rooij; te Dordrecht bij de Vos en Gomben en Blussé en van Braam; te Gouda bij van Beatum; in 's Hage bij van Weelden; te Leiden bij Cijffers en Haak en de Groot; te Nijmegen bij Thieme; te Thiel bij Wermeskerken; te Utrecht bij van Terveen en Zoon en Paul Lamburg en Comp.; te Breda bij Broese en Comp. en Sterck.

Het Gemeeatse Bestuur van Terheijden, Arrondissement Breda, brengt ter kennis van een iegelijk, dat de Jaarlijsch gehouden wordende VETTE BEESTEN MARKTEN, invallende op Donderdag den 18 en 25 dezer maand, en 2 December aanstaande, als van ouds in deze gemeente zullen gehouden worden; wordende de Verkopers genoodigd, hare Vette Beesten op voornoemde dagen, ter Markt te willen brengen. Terheijden, den 15 November 1850. De Burgemeester van Terheijden C. A. SEGERS.

DE GEBOEDERS VAN GLEEF, 's Gravenhage en te Rotterdam, geven uit en hebben aan hynne Correspondenten verzonden *Prolegomena verslag van het verhandelde in de Buitengewone Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en verzameling van al de Advijzen, uitgebragt, betrekkelijk de Koninklijke Boodschap, van den 13ten September 1850, door M. THOMAS RENDINIE, Graaf VAN LEMBURG STIRUM, Commissar van Staat, bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in G. Oudoo f 5,75.*

Een nieuw geschrift van den heer GJSBERT KAREL, Grave van HOGENDORP, getiteld: *DE VERDEE*. Inhoudende: *Beoordiging, - Wijze van Scheiden, - Natuuren, Redding*. Wordt uitgegeven in 's Gravenhage bij A. KLOOTS. De prijs is 60 Centen.

Bij A. B. VAN LANGENHUIJZEN te 's Hage is van de pers gekomen, en bij BROESE & COMP te Breda te bekomen: *Over de scheiding van Holland en België*. Door H. P. S. B. K. T. E. A. E. Deel 1. 75 Centen.

Bij BROESE & COMP te Breda ziet, ten voordele van hulpschourende. Weezen en Wezen van de gevallen Slag-offers, het licht: I. *VADERLANDSCHE OPWEKKINGSLEERREDE*, naar aanleiding van Ps. LXXXV, 9-14; ten behoeve, dat op het oosten dezer dagen ons waar geluk moet geboren worden; door R. DE KROVER, Predikant bij de Evangelisch-Luthersche Gemeente te Breda. 50 Centen. II. *De HOLLANDSCHE VRIJHEID*, door L. VAN DEN BROEK, Flankeur bij de 4de Komp. van het 1ste Veld-Batalion Rotterdamse Schutterij.